

Wybór „kanonu” początkowo wydał mi się oczywisty i prosty. A jednak nie był łatwy. Moje zestawienie jest trochę kompilacją tego co **powinno** znaleźć się w kanonie w ogóle, a co nim jest dla mnie osobiście. Myślę tu zwłaszcza o kategorii dzieła. Z racji zawodowych znalazły się w niej wydawnictwa dla mnie fundamentalne i nieodzowne do poznawania przeszłości ale i zrozumienia teraźniejszego krajobrazu kulturowego Warmii i Mazur. Mam tu na myśli przede wszystkim ów „kanon ikonograficzny” wydany na płycie DVD do tej pory prawie niedostępny (poza fachowcami). Mam także nadzieję, że niedawno wydany przez Ośrodek Karta „Dziennik” Hansa v. Lehndorfa stanie się wielkim przeżyciem i odkryciem dla polskich czytelników, może nawet bardziej niż często tu wymieniana, pozornie tylko zbliżona opowieści Marion v. Doenhoff.

Dzieła:

Max Toeppen | *Historia Mazur. Przyczynek do dziejów krainy i kultury pruskiej*

Marion hrabina Dönhoff | *Nazwy, których już nikt nie wymienia*

Hans von Lehndorff | *Dziennik z Prus Wschodnich. Zapiski lekarza z lat 1945-47*

Erwin Kruk | *Z krainy Nod; Kronika z Mazur*

Borussia. Ziemia i ludzie. Antologia literacka | red. **Kazimierz Brakoniecki**

i **Winfried Lipscher**

Prusy Wschodnie. Dokumentacja historycznej prowincji. Zbiory fotografii dawnego Urzędu

Konserwatora Zabytków w Królewcu [płyta DVD]

Mieczysław Orłowicz | *Ilustrowany przewodnik po Mazurach Pruskich i Warmii*

Tadeusz Oracki | *Słownik biograficzny Warmii, Mazur i Powiśla XIX i XX w. oraz Słownik biograficzny Warmii, Prus Książęcych i Ziemi Malborskiej od poł. XV w. do k. XVIII w.*

Andrzej Rzempełuch | *Architektura i urbanistyka Olsztyna 1353-1953*

Osobowości:

Mikołaj Kopernik

Ignacy Krasicki

Johann Gottfried Herder

Gustaw Gizewiusz

Feliks Nowowiejski

Wojciech Kętrzyński

Erich Mendelsohn

Henryk Mączkowski

Hieronim Skurpski

Wydarzenia:

- utworzenie państwa zakonu krzyżackiego w Prusach
- bitwa pod Grunwaldem | 1410
- II pokój toruński | 1466
- powstanie Prus Książęcych | 1525
- reformacja w Prusach | 1525
- Napoleon na Warmii i Mazurach | 1807
- objawienia maryjne w Gietrzwałdzie | 1877
- I wojna światowa w Prusach Wschodnich 1914-1915, bitwa pod Tannenbergiem
- koniec II wojny światowej i podział dawnych Prus Wschodnich na część polską i rosyjską | 1945
- powstanie Uniwersytetu Warmińsko –Mazurskiego | 1999

Miejsca:

Frombork, wzgórze katedralne

Zamki krzyżackie i zamki biskupie

Pałace szlachty pruskiej

Święta Lipka/Gietrzwałd, sanktuaria pielgrzymkowe
Kanał Elbląski
Szlak Wielkich Jezior Mazurskich
Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku
Pole bitwy pod Grunwaldem